

U S N E S E N Í

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Marie Kocourkové a soudkyň JUDr. Magdaleny Ježkové a Mgr. Heleny Konečné ve věci žalobce: **Město Polička**, se sídlem Palackého nám. 160, Polička, zast. JUDr. Ilonou Chladovou, advokátkou se sídlem Rybníček 4, Brno, proti žalovanému: **Státní fond životního prostředí ČR**, se sídlem Kaplanova 1931/1, Praha 11, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 12. 2013, čj. SFZP/171420/2013, **t a k t o :**

- I. **Žaloba se o d m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. **Žalobci se po právní moci tohoto usnesení v r a c í zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000,- Kč**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou ze dne 19. 2. 2014 domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 12. 2013, čj. SFZP 171420/2013, kterým bylo rozhodnuto o námitkách, které žalobce uvedl do protokolu o výsledku veřejnosprávní kontroly ze dne 8. 4. 2013, čj. SFZP141217/2012.

Krajský soud se musel nejprve zabývat mimo jiné otázkou, zda jsou splněny všechny procesní podmínky, za nichž může ve věci jednat. Dospěl k závěru, že žaloba nemůže být projednána a musí být odmítnuta z následujících důvodů.

Ve správním soudnictví poskytují soudy ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem a rozhodují v dalších věcech, v nichž tak stanoví tento zákon (§ 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh je podle tohoto zákona nepřijatelný.

V projednávané věci byla u žalobce provedena finanční kontrola, předmětem které byla oprávněnost přiznání a účelovost využití finančních prostředků poskytnutých na základě rozhodnutí o poskytnutí dotace na akci CZ.1.02/3.2.00/09.04385 „Realizace úspor energie – Základní škola Na Lukách Polička“ z Operačního programu Životní prostředí a na základě smlouvy č. 09038243

o poskytnutí podpory ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci Operačního programu Životní prostředí. O výsledku kontroly byl sepsán dne 8. 4. 2013 protokol čj. SFZP 141217/2012, proti kterému žalobce brojil podáním ze dne 28. 6. 2013. O jeho námitkách rozhodl žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 20. 12. 2013, čj. SFZP 171420/2013. Žalobce žalobou brojí proti rozhodnutí žalovaného v části – kontrolní zjištění č. 1, které se vztahuje ke kontrole přípustné míry subdodávek v rámci realizace projektu, konkrétně je žalobci vytýkáno porušení bodu 4.7 Závazných pokynů pro žadatele a příjemce podpory v Operačním programu Životní prostředí.

Státní fond životního prostředí České republiky je zřízen zákonem č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky, ve znění pozdějších předpisů, správcem fondu je ministerstvo životního prostředí (§ 1 cit. zákona). Z rozpočtu fondu se poskytují podpory na činnosti a akce právnických a fyzických osob specifikované v § 3 cit. zákona.

Vztah vzniklý poskytnutím dotace je vztahem veřejnoprávním, neboť v případě dotace poskytnuté ministerstvem nebo státním fondem jde o peněžní prostředky státního rozpočtu nebo jiné peněžní prostředky státu ve smyslu § 3 písm. a) a c) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), v platném znění, tzv. jinými prostředky státu. Rozhodování o nich proto patří do oblasti veřejné správy.

Charakterem smluv, na základě kterých jsou přiznávány dotace (v tomto případě smlouva č. 09038243 o poskytnutí podpory ze Státního fondu životního prostředí ČR), se již vícekrát zabýval Nejvyšší správní soud. Z jeho judikatury plyne, že k tomu, aby bylo možné smlouvu označit za veřejnoprávní, je třeba, aby šlo o smlouvu, kterou se zakládají, mění nebo ruší práva a povinnosti v oblasti veřejného práva. Rozhodující pro pojmání určité smlouvy jako veřejnoprávní není to, jak je v právním předpise, který její uzavření předpokládá, označena, ale to, jaký je její obsah. Obsahem veřejnoprávní smlouvy musí být založení, změna nebo zrušení práv a povinností v oblasti veřejného práva. Obsahem smlouvy o poskytnutí dotace je poskytnutí dotace z veřejných zdrojů, jejichž správa se řídí veřejnoprávními předpisy. Na rozdíl od vztahů občanskoprávních, ve kterých jsou jejich účastníci v zásadě v rovném postavení, při uzavírání smlouvy o poskytnutí dotace dochází fakticky ke stanovení podmínek poskytnutí dotace poskytovatelem a veškerá smluvní volnost příjemce spočívá v možnosti tyto podmínky akceptovat, či odmítnout (z judikatury Nejvyššího správního soudu lze odkázat např. na rozsudky ze dne 20. 9. 2007, čj. 2 Afs 58/2007-58, nebo ze dne 22. 5. 2008, dostupné na www.nssoud.cz).

Charakter smlouvy však sám o sobě neposkytuje odpověď na otázku, jakým způsobem nahlížet na povahu úkonů uskutečňovaných při realizaci dotačních programů a jejich administraci. K tomu lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 11. 2013, čj. 9 Afs 38/2013-53, v němž tento soud činnost při poskytování dotací rozdělil na dvě fáze, konkrétně na fázi před uzavřením veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí dotace a fázi po uzavření této smlouvy. V nyní posuzovaném případě jde o fázi po uzavření veřejnoprávní smlouvy, kdy dochází k úpravě vztahu mezi příjemcem a poskytovatelem dotace, který je modifikován jak v oblasti práva hmotného, tak v oblasti práva procesního. Nejvyšší správní soud v posledně zmíněném rozsudku konstatoval, že „*veřejnoprávní smlouva stejně jako*

smlouva soukromoprávní je primárně založena na tzv. smluvním konsenzu, tj. vzájemně adresovaných, obsahově shodných a v zásadě svobodných projevech vůle dvou nebo více stran. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 5. 2008, sp. zn. 2 Afs 49/2007: Zásada pacta sunt servanda je obecným právním principem a vztahuje se i na veřejnoprávní smlouvy. I tyto smlouvy se musí dodržovat. Výše uvedené platí jak pro žadatele o dotaci, který se uzavřením smlouvy stává jejím příjemcem, tak pro stěžovatelku, jako druhou smluvní stranu veřejnoprávní smlouvy, jakkoliv obsah smlouvy ji dává vrchnostenský ráz a stěžovatelka uzavřením smlouvy postavení správního orgánu neztrácí.“

Dále z uvedeného rozsudku Nejvyššího správního soudu vyplývá, že ochrana kterékoliv smluvní strany je v případě námítky porušení ustanovení veřejnoprávní smlouvy, nesouhlasu s jejich výkladem nebo při neplnění smlouvy samotné poskytována prostřednictvím sporu z veřejnoprávní smlouvy dle § 169 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), ve spojení s § 141 správního řádu, který iniciuje ta ze stran, která nesouhlasí s postupem druhé smluvní strany. Ohledně sporů z uzavřené smlouvy jsou jak žalovaný, tak žalobce ve zcela rovnocenném postavení. Jakkoliv žalovaný hájí především veřejný zájem, není při případném sporu v postavení prvostupňového orgánu, ale v postavení navrhovatele nebo odpůrce. Oba účastníci sporného řízení mají na základě § 141 odst. 3 správního řádu postavení účastníků řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu. Spory z veřejnoprávní smlouvy rozhoduje ve smyslu ustanovení § 169 odst. 1. písm. d) správního řádu správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který je stranou veřejnoprávní smlouvy. Teprve rozhodnutí příslušného orgánu (zde ministerstva životního prostředí) ze sporu z veřejnoprávní smlouvy je za splnění dalších zákonem stanovených podmínek rozhodnutím přezkoumatelným dle § 65 s. ř. s. ve správním soudnictví. Žalovaný při veřejnosprávní kontrole postupoval v souladu s uzavřenou smlouvou a nesouhlasil-li žalobce s jeho zjištěními, resp. výsledkem kontroly, pak měl iniciovat spor z veřejnoprávní smlouvy návrhem dle § 169 správního řádu.

Žaloba v dané věci směřovala proti rozhodnutí o námitkách vůči protokolu o kontrole, které není rozhodnutím správního orgánu ve smyslu § 65 s. ř. s., neboť nešlo o úkon správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují práva nebo povinnosti žalobce. Krajský soud proto musel žalobu odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. jako nepřipustnou.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Podle ustanovení § 10 odst. 3 poslední věty zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek, byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut. Podmínky citovaného ustanovení byly splněny, žalobci proto bude po právní moci tohoto usnesení vrácen zaplacení soudní poplatek ve výši 3.000,- Kč.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 31. března 2015

Mgr. Marie Kocourková, v.r.
předsedkyně senátu